

Celijakija je iznimno česta doživotna bolest koja neliječena dovodi do brojnih i ozbiljnih komplikacija, a dugi niz godina može biti skrivena. Znanje medicinske struke o celijakiji danas je u skladu s rezultatima novih istraživanja sasvim promijenjeno. Stoga nije istina da je celijakija rijetka, izlječiva bolest prolaznog tipa najčešće dječje dobi kao što se nekad smatralo.

Doživotna kronična bolest

Celijakija je doživotna kronična bolest svih organskih sustava češća u odraslih nego u djece. Unošenje glutena kod genetski predodređenih osoba u organizmu razvija oštećenje sluznice crijeva, ali i brojnih drugih organa. Konzumiranje hrane koja sadrži gluten čak i u vrlo malim količinama uzrokuje kod bolesnika poremećenu imunološku reakciju. Bolest ima vrlo šarenu kliničku sliku. Može se očitovati u bilo kojoj životnoj dobi, a prema zadnjim epidemiološkim podacima najviše bolesnika registrirano je u petom ili šestom desetljeću života.

Razlikovanje simptoma celijakije

Kako razlikovanje simptoma celijakije od mogućih pridruženih bolesti može biti vrlo teško, ponekad se nažalost događa da bolesnici godinama obilaze liječnike različitih struka u potrazi za uzrokom svojih tegoba. Bolest može biti i potpuno bez ikakvih simptoma te je tada nazivamo "tihom" ili "prikrivenom". Simptomi celijakije mogu biti različiti i često ne ukazuju na povezanost

s probavnim sustavom. U bolesnika s poremećajem funkcije crijeva moguće je relativno brzo i lako dijagnosticirati bolest. Klinička slika može biti jasna i prepoznatljiva, ali bolest vrlo često može biti i sasvim tiha. Simptomi često mogu biti čak suprotni od očekivanih. Simptomi bolesti su najjasniji kod male djece. To su simptomi koji ukazuju na problem u trbuhu: povraćanje, napuhnutost, obilne, proljevaste smrdljive stolice, gubitak na težini, umor i slabost. Ako se u dojenačkoj dobi bolest ne prepozna na vrijeme, kasnije se kod djece jasno vidi zastoj u rastu. Navedeni simptomi tipični su simptomi klasične kliničke slike celijakije. S obzirom da tipični simptomi ukazuju na poremećaj funkcije crijeva u ovih bolesnika moguće je relativno brzo i lako dijagnosticirati bolest.

Tegobe u odrasloj dobi

U odrasloj dobi često su tegobe vezane uz različite druge organske sustave i simptomi mogu biti vrlo tihi tako da ih se niti ne može uopće povezati s probavnim sustavom. U odraslih češće su nespecifične tegobe, ali nije isključen ni zatvor, proljevi, povraćanje, nadutost i bolovi u trbuhu. Simptomi mogu biti vrlo tihi tako da ih se niti ne može na prvi pogled uopće povezati s probavnim sustavom, a ako se simptomi odnose na probavu to su uglavnom vrlo nespecifične tegobe poput napuhnutosti u trbuhu i zatvora. Za razliku od dječje dobi, u odrasloj dobi često su tegobe vezane uz različite druge organske sustave. Kako razlikovanje simptoma celijakije od mogućih pridruženih bolesti može biti vrlo teško, ponekad se nažalost događa da bolesnici godinama obilaze liječnike različitih struka u potrazi za uzrokom svojih tegoba. Većina bolesnika u odrasloj dobi uopće nema tegoba od strane probavnog sustava nego se bolest manifestira isključivo izvancrijevnim simptomima kao što su opći simptomi umora i iscrpljenosti, slabokrvnost, promjene na koži, osteoporoza, migrena, psihijatrijski poremećaji, epilepsija, bolesti mišića, jetreni poremećaji, spontani pobačaji.. Osim toga, bolest može biti i potpuno bez ikakvih simptoma te je tada nazivamo "tihom" ili "prikrivenom".

Obiteljsko nasljeđivanje

Većina bolesnika u odrasloj dobi uopće nema vidljivih tegoba od strane probavnog sustava nego se bolest manifestira isključivo izvancrijevnim simptomima kao što su opći simptomi umora i iscrpljenosti, psihički poremećaji, depresija, anksioznost, anemija, promjene na koži, dermatitis herpetiformis je kožna celijakija, osteoporoza, artritis, migrena, epilepsija, neuromuskulatorni poremećaji, jetreni poremećaji, spontani pobačaji, neplodnost, napuhnutost i konstipacija, malaksalost, povišeni jetreni enzimi, kostobolja i prerane bolesti kostiju, osteopenija, osteoporoza. Celijakija je češća u obiteljima pa su rođaci u prvom i drugom koljenu također kandidati za testiranje na celijakiju, kao i osobe s bolestima koje su češće pridružene uz celijakiju. Genetsko testiranje korisno je u dvojbenim slučajevima ili u testiranju rođaka

bolesnika s celijakijom radi donošenja odluke o potrebi praćenja ovih osoba.

Prehrambene preporuke

Ako sumnjate - izostavite! To je važno pravilo bezglutenske prehrane, kojega se treba strogo držati. Uvijek

Preporuka

- ako morate kupovati složene industrijske proizvode sigurniji za korištenje su oni kojih sastojak glutena nema
- izabrat ćemo proizvod koji na deklaraciji ima podatak da ne sadrži gluten, a k tome još imamo mjeru
- izabrat ćemo proizvod ako za njega imamo više puta ponovljenu analizu koja ponovno pokazuje da

https://www.celijakija.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=3&Itemid=104

<https://www.youtube.com/watch?v=eRU6EWDBqdA>